

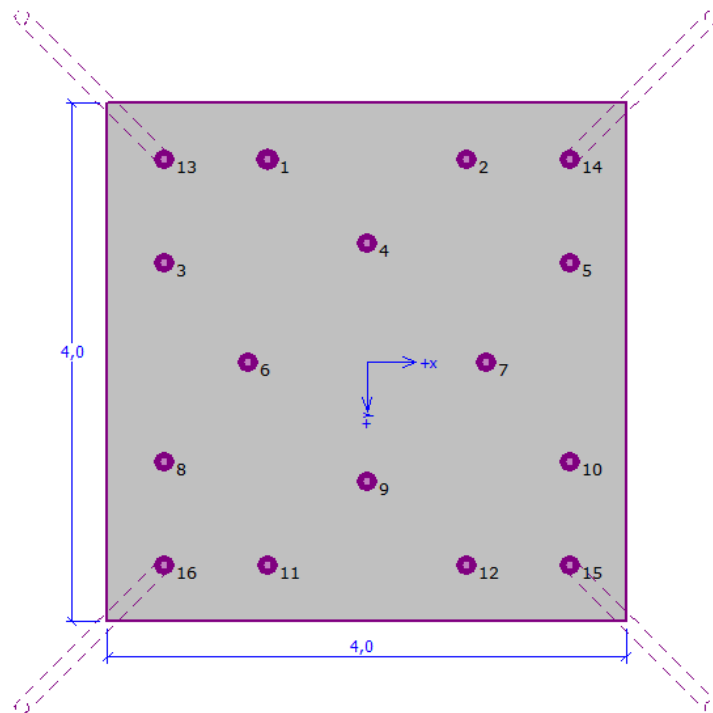
Mikrocölöp alapozás ellenőrzése

Program: Cölöpcsoport
Fájl: Demo_manual_en_36.gsp

Ennek a mérnöki kézikönyvnek a célja, egy mikrocölöp alapozás ellenőrzésének bemutatása GEO 5 – Cölöpcsoport program használatával.

Feladat:

Számítsuk ki a toronydaru alatti mikrocölöp alapozást az *EN 1997 – DA2 alapján*. Az 1. ábrán láthatjuk az alapozás vázlatát. A mikrocölöpök koordinátái és dőlései az 1. táblázatban olvashatók. A mikrocölöpök (S355) acéلبól készültek, profiljuk TK 108 x 20. A mikrocölöpök teljes hossza 7,0 m, amit három részre osztunk. Az alsó, 3,0 m hosszú rész a 0,3 m átmérőjű injektált szakasz. A következő, 3,0 m hosszúságú, szakasz a mikrocölöp szabad hossza, az utolsó 1,0 m a cölöpfejjel való kapcsolat. A feladat talajkörnyezetét a 2. táblázatban olvashatjuk. Talajvizet nem veszünk figyelembe. A mikrocölöp hossza menti rugók számításához a „reakció nyírési modulusa $k_v = 45.00 \text{ MN/m}^3$, ami a cölöp hossza mentén állandó, a „talpponti rugó $k_p = 5.00 \text{ MN/m}$ ” merevségű. A mikrocölöp injektált szakaszához használt „átlagos határsúrlódást” a geológiai felmérésből kapjuk, értéke $q_{sav} = 280.00 \text{ kPa}$.

1. ábra: Mikrocölöp alapozás vázlat

Mikrocölöp sz.	X	Y	Dőlés
	[m]	[m]	[°]
1	-0.77	-1.57	0.00
2	0.77	-1.57	0.00
3	-1.57	-0.77	0.00
4	0.00	-0.92	0.00
5	1.57	-0.77	0.00
6	-0.92	0.00	0.00
7	0.92	0.00	0.00
8	-1.57	0.77	0.00
9	0.00	0.92	0.00
10	1.57	0.77	0.00
11	-0.77	1.57	0.00
12	0.77	1.57	0.00
13	-1.57	-1.57	15.00
14	1.57	-1.57	15.00
15	1.57	1.57	15.00
16	-1.57	1.57	15.00

1. táblázat: Mikrocölöpök koordinátái és dőlései

Talaj	Mélység [m]	γ [kN/m ³]	φ_{ef} [°]	c_{ef} [kPa]	ν [-]	E_{def} [MPa]
Talaj 1 (CL, CI)	0.00 – 1.90	21.00	19.00	30.00	0.40	10.00
Talaj 2 (ML, MI)	1.90 – 3.10	20.00	21.00	12.00	0.40	4.00
Talaj 3 (G-F)	3.10 – 4.90	19.00	35.50	0.00	0.25	95.00
Talaj 4 (GP)	4.90 – 6.50	20.00	38.50	0.00	0.20	210.00
Talaj 5 (CH, CV, CE)	> 6.50	20.50	15.00	5.00	0.42	3.00

2. táblázat: Talajjellemzők – hatékony karakterisztikus értékek

A cölöpfej elfordulás- és süllyedésszámításához alkalmazott üzemi terhet a 3. táblázatban találhatjuk. A tervezési terheket a 4. táblázat tartalmazza. A terhek a fejtömb felső síkjának középvonalában hatnak. A 4.0 m x 4.0 m x 1.2 m méretű cölöpfej önsúlyából adódó mértékadó terhet automatikusan számítjuk.

Teher	N [kN]	M_x [kNm]	M_y [kNm]	H_x [kN]	H_y [kN]
Érték	609.00	2111.00	2111.00	47.00	47.00

3. táblázat: Üzemi teher

Teher	N [kN]	M_x [kNm]	M_y [kNm]	H_x [kN]	H_y [kN]
Érték	822.00	2850.00	2850.00	63.00	63.00

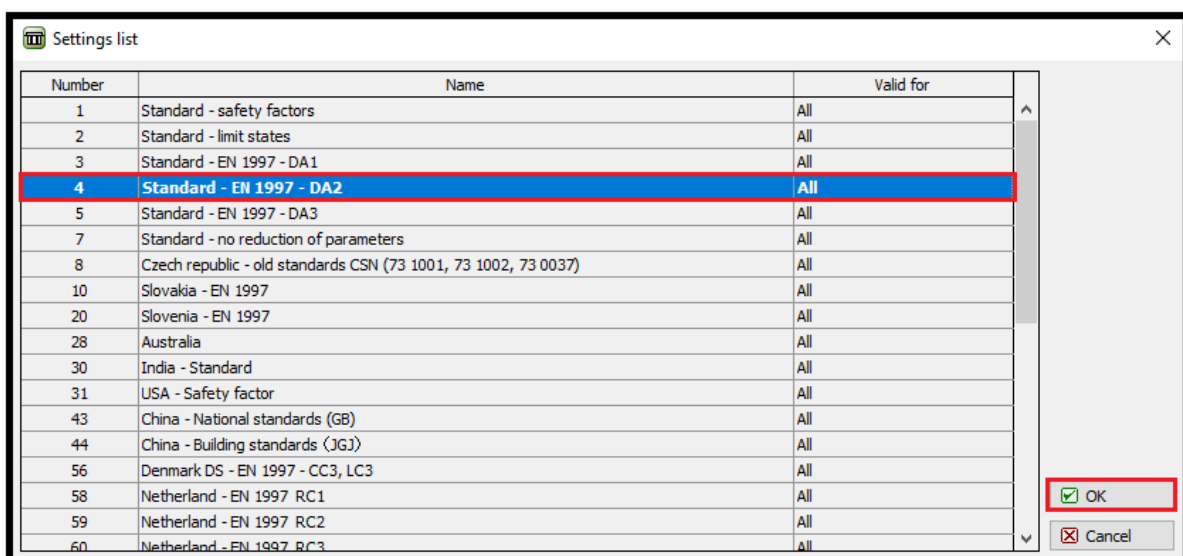
4. táblázat: Tervezési teher

Megoldás:

A feladat megoldásához a GEO5 – Cölöpcsoport programot használjuk. Megvizsgáljuk a teher hatását a csoport összes mikrocölöpre, és ellenőrizzük a legnagyobb igénybevételnek kitett cölöpöt. A következő leírásban bemutatjuk a feladat megoldását lépésről lépésre.

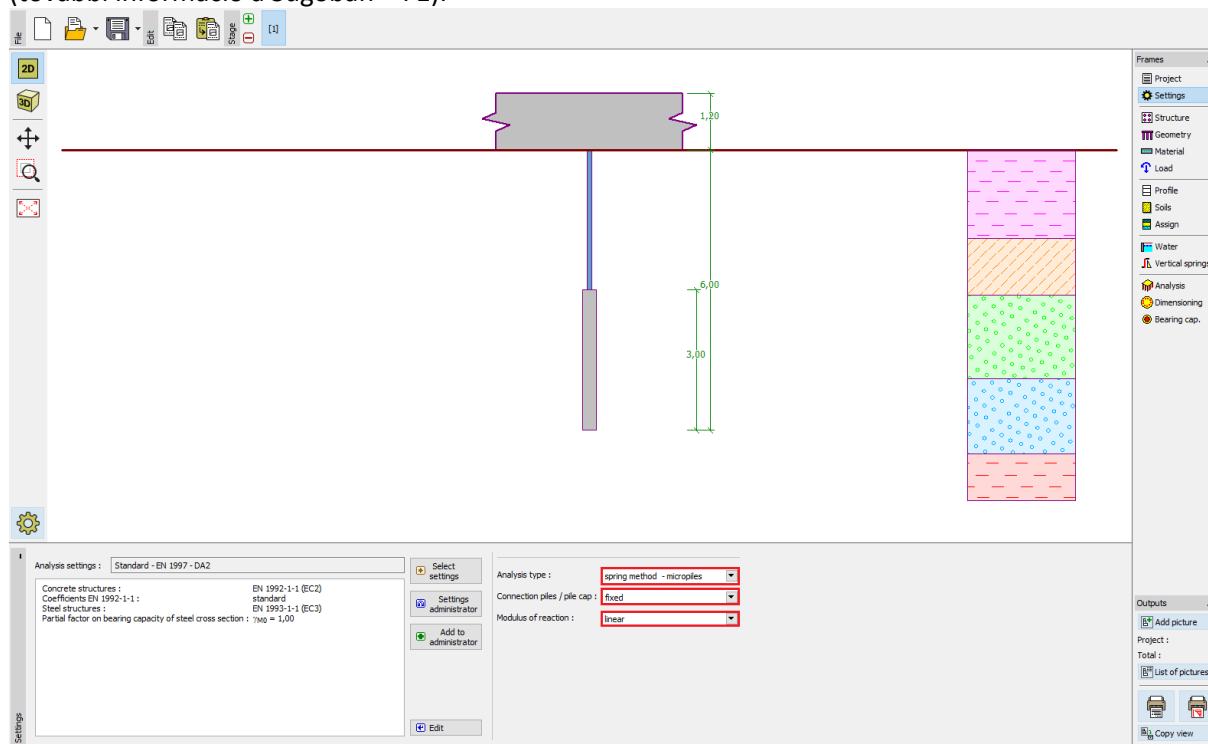
A mikrocölöp csoportot Rugós módszerrel számítjuk, amely minden egyes cölöpöt rugalmasan ágyazott gerendaként modellez. Minden cölöpöt tíz részre osztunk, és minden szakaszra vízszintes és függőleges rugókat definiálunk. A fejtömböt (alaplemezt) végtelenül merevnek feltételezzük. A megoldást alakváltozási állapotban Végeselem módszerrel keressük.

A “Beállítások” menüben kattintsunk a “Beállítások listája” gombra, és válasszuk ki a “Szabvány– EN 1997 – DA2” számítási beállítást.

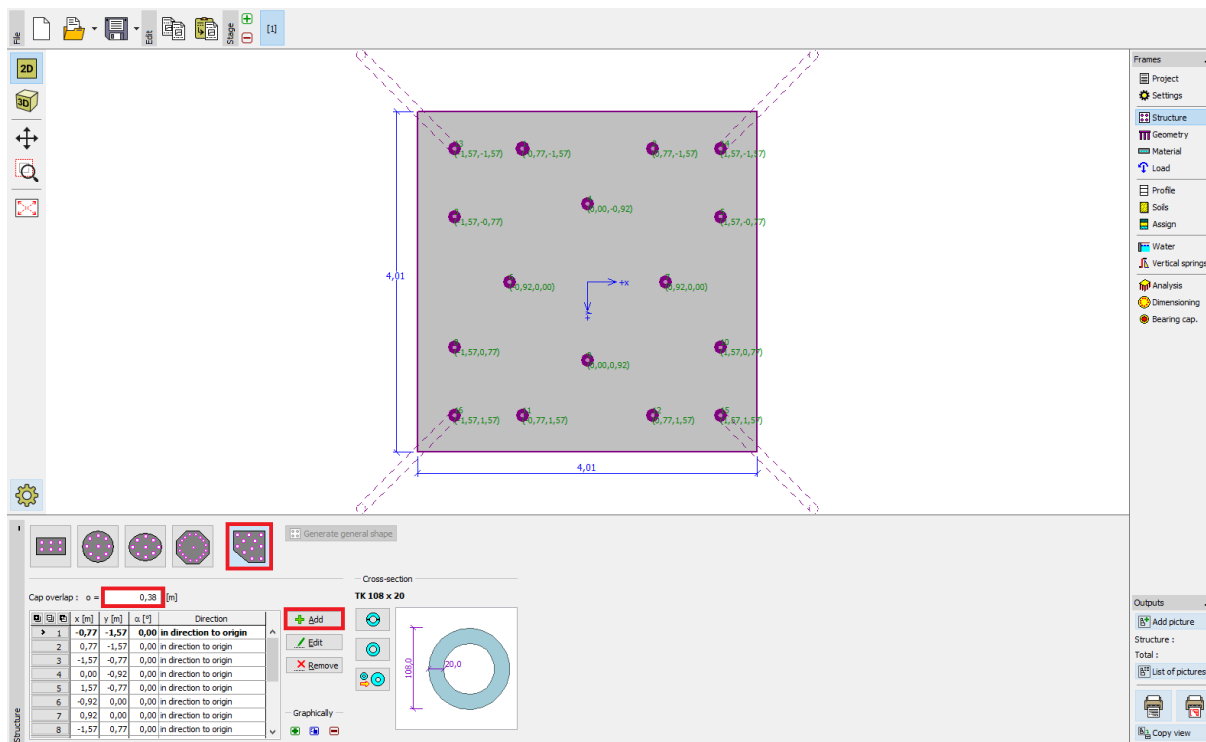
„Beállítások listája” párbeszédablak

A következő lépésben változtassuk a számítás típusát a „Rugós módszer – mikrocölöp” lehetőségre. A mikrocölöp és fejtömb kapcsolatát „befogottnak” tekintjük. Az utolsó lépésben állítsuk be az „ágyazási tényezőt”, ami leírja a mikrocölöpök vízszintes irányban való viselkedését. Ebben az esetben „lineáris” ágyazási tényezőt feltételezünk (Bowles szerinti módszerrel számítva) (további információ a Súgóban – F1).

„Beállítások” menü

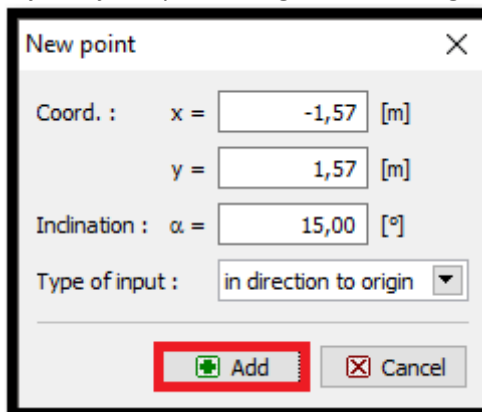
A „Szerkezet” menüben a cölöpfej felülnézetére kiválasztjuk az „általános alak” lehetőséget. A fejtömb átfedésre $o = 0.38\text{ m}$ értéket állítunk be. Most a „hozzáad” gombbal megadhatjuk az összes mikrocölöpöt az 1. táblázatnak megfelelően.

„Szerkezet” menü

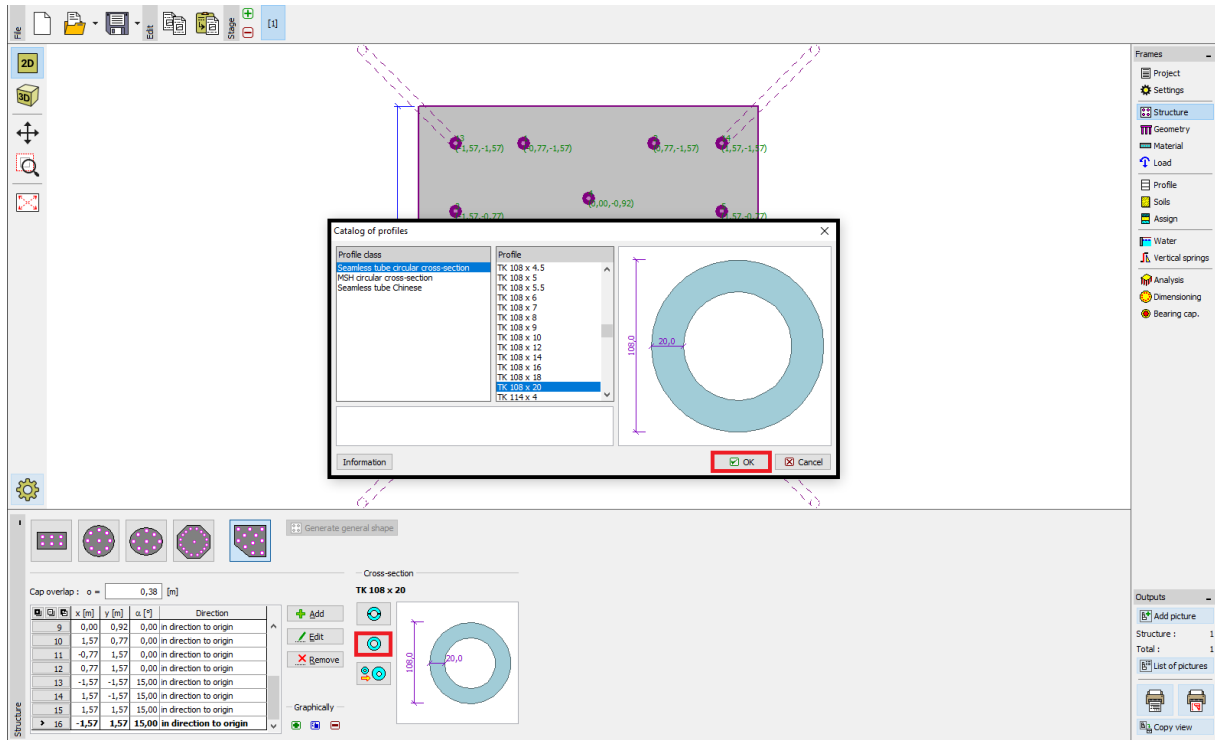
Megjegyzés: A cölöpfej átfedése "o" a cölöpfej és a mikrocölöp legkülső éle közti távolság.

Ezután a „Hozzáad” gombra kattintunk, és megjelenik az „Új pont” párbeszédablak. Ebben az ablakban megadjuk a cölöpök x és y koordinátáit, valamint azok dőlését. A koordinátákat és dőléseket az 1. táblázatban találjuk. Új cölöpöt mindig a „hozzáad” gombbal adunk meg.

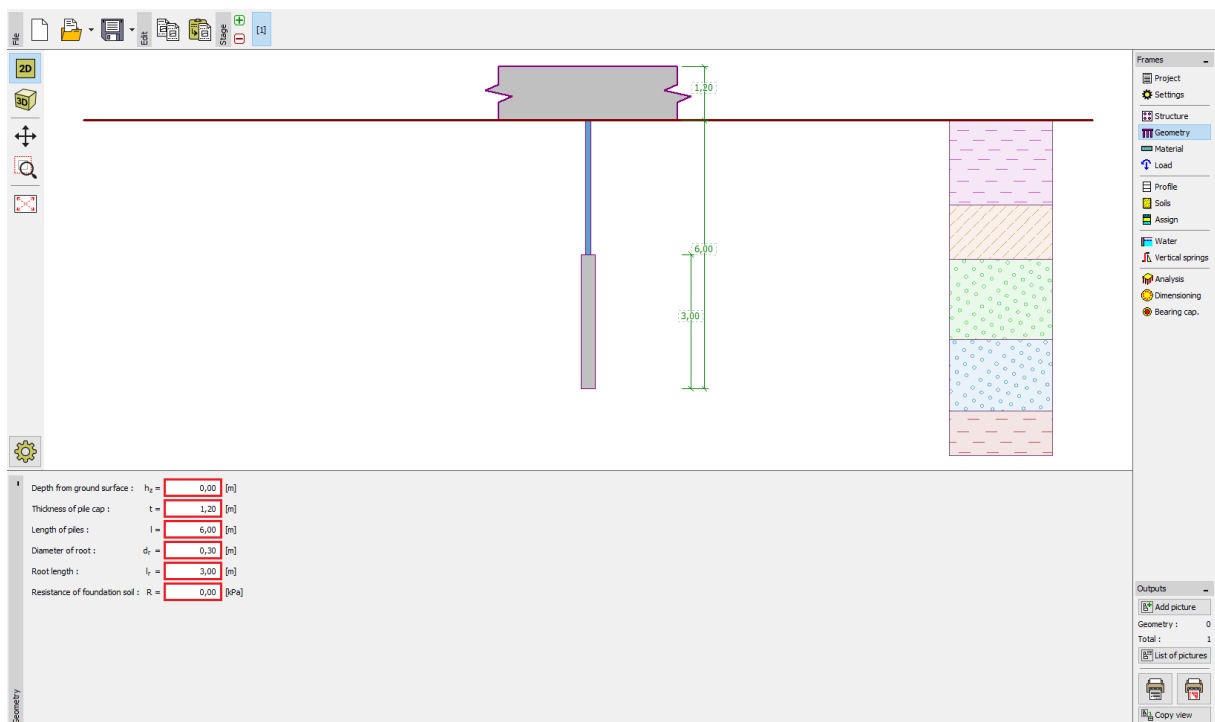
„Új pont” párbeszédablak (16. sz. mikrocölöp)

A mikrocölöp szelvényét a „Profilok katalógusából” választjuk ki. A „Profilosztály” fülön kiválasztjuk a „Folytonos cső kör keresztmetszet” lehetőséget, és a „Profilok” fülön a TK 108x20 szelvényt.

„Profilok katalógusa” párbeszédablak

A „Geometria” menüben megadjuk, hogy a „terepszinttől való mélység= 0.00 m”, a „fejtömb vastagsága $t = 1.20\text{ m}$ ”, a „mikrocölöpök hossza $l = 6.00\text{ m}$ ”, az „injektált szakasz átmérője $d_r = 0.30\text{ m}$ ”, az „injektált szakasz hossza $l_r = 3.00\text{ m}$ ”, és végül megadhatjuk az „altalaj teherbírását”, de ebben az esetben ezt nem vesszük figyelembe. Így az „altalaj teherbírása $R = 0.00\text{ kPa}$ ”.

„Geometria” menü

Megjegyzés: Az altalaj teherbírása nagyon fontos jellemző, és nagyon nagy befolyása van a számítás eredményére. Nagysága függ az altalaj típusától, a szerkezet céljától (új építésű, vagy megerősítés) és a teher történetétől. Az $N_R = A \cdot R$ erőt az összes teheresetben kivonjuk a megadott teherből.

Az „Anyag” menüben a szerkezet anyagjellemzőit adjuk meg. A fejtömbre megadjuk a térfogatsúlyt ($\gamma = 23.00 \text{ kN/m}^3$) és a betonminőséget C20/25 (a méretezéshez), a mikrocölöpök acélminőségére EN 10210 – 1: S355 értéket állítunk be. Az acél és beton anyagminőségek kiválaszthatók a „Katalógus” gombra kattintva.

Unit weight of str. : $\gamma = 23.00 \text{ [kN/m}^3\text{]}$

Concrete		Structural steel	
Catalog	User def.	Catalog	User def.
C 20/25		EN 10210-1: S 355	
$f_{ck} = 20.00 \text{ MPa}$		$f_y = 355.00 \text{ MPa}$	
$f_{ctm} = 2.20 \text{ MPa}$		$f_u = 510.00 \text{ MPa}$	
$E_{cm} = 30000.00 \text{ MPa}$		$E = 210000.00 \text{ MPa}$	
$G = 12500.00 \text{ MPa}$		$G = 81000.00 \text{ MPa}$	

„Anyag” menü

A „Teher” menüben megadjuk a terheket. Az üzemi terheket a 3. táblázatban, a tervezési (mértékadó) terheket a 4. táblázatban találjuk.

The screenshot displays the GEO5 software interface. At the top, there is a menu bar with options like 'File', 'Edit', and 'View'. Below the menu bar is a toolbar with various icons. The main workspace shows a cross-section of a pile foundation. The pile is represented by a vertical blue line, and its cap is a grey rectangle above it. The pile length is indicated as 6.00m, and the cap height is 1.00m. To the right of the pile, there is a soil profile with five distinct layers, each represented by a different color and pattern: pink, orange, green, blue, and red. The software interface also includes a 'Frames' panel on the right with options like 'Project', 'Settings', 'Structure', 'Geometry', 'Material', 'Load', 'Profile', 'Soils', 'Assign', 'Water', 'Vertical springs', 'Analysis', 'Dimensioning', and 'Bearing cap.'. At the bottom, there is a table titled 'Applied forces' with columns for 'No.', 'Load', 'change', 'Load name', 'N [kN]', 'M_x [kNm]', 'M_y [kNm]', 'H_x [kN]', 'H_y [kN]', 'M_z [kNm]', and 'Design'. The table contains two rows of data, one for 'Load_design' and one for 'Load_service'.

No.	Load	change	Load name	N [kN]	M _x [kNm]	M _y [kNm]	H _x [kN]	H _y [kN]	M _z [kNm]	Design
1	Yes		Load_design	822,00	2850,00	2850,00	63,00	63,00	0,00	✓
2	Yes		Load_service	609,00	2111,00	2111,00	47,00	47,00	0,00	

„Teher” menü

A geológiai szelvényt a „Profil”, „Talajok” és „Hozzárendel” menükben adjuk meg. A „Profil” menüben beállítjuk a szelvény talajrétegeinek mélységi tartományait. A „Talajok” menüben megadjuk az alkalmazott talajok jellemzőit, végül a „Hozzárendel” menüben az egyes talajokat hozzárendeljük a szelvényhez. A geológiai profil egyes talajainak paramétereit a 2. táblázatban találjuk.

Az „Új talaj hozzáadása” párbeszédablakban meg kell adnunk adatokat az „ágyazási tényező meghatározásához”. A „k tényező” értékészletére és a „szóródási szög β ” meghatározásához alkalmazható formulát megtaláljuk a Súlyban (F1 gomb), a „Lineáris ágyazási tényező” szócikkben.

Edit soil parameters

— Identification
Name :
Gravel with trace of fines (G-F), dense

— Basic data
Unit weight : $\gamma =$ [kN/m³] 19,0
Angle of internal friction : $\varphi_{ef} =$ [°] 33 - 38
Cohesion of soil : $c_{ef} =$ [kPa] 0

— Settlement - oedometric modulus
Poisson's ratio : $\nu =$ [-] 0,25
Settlement analysis :

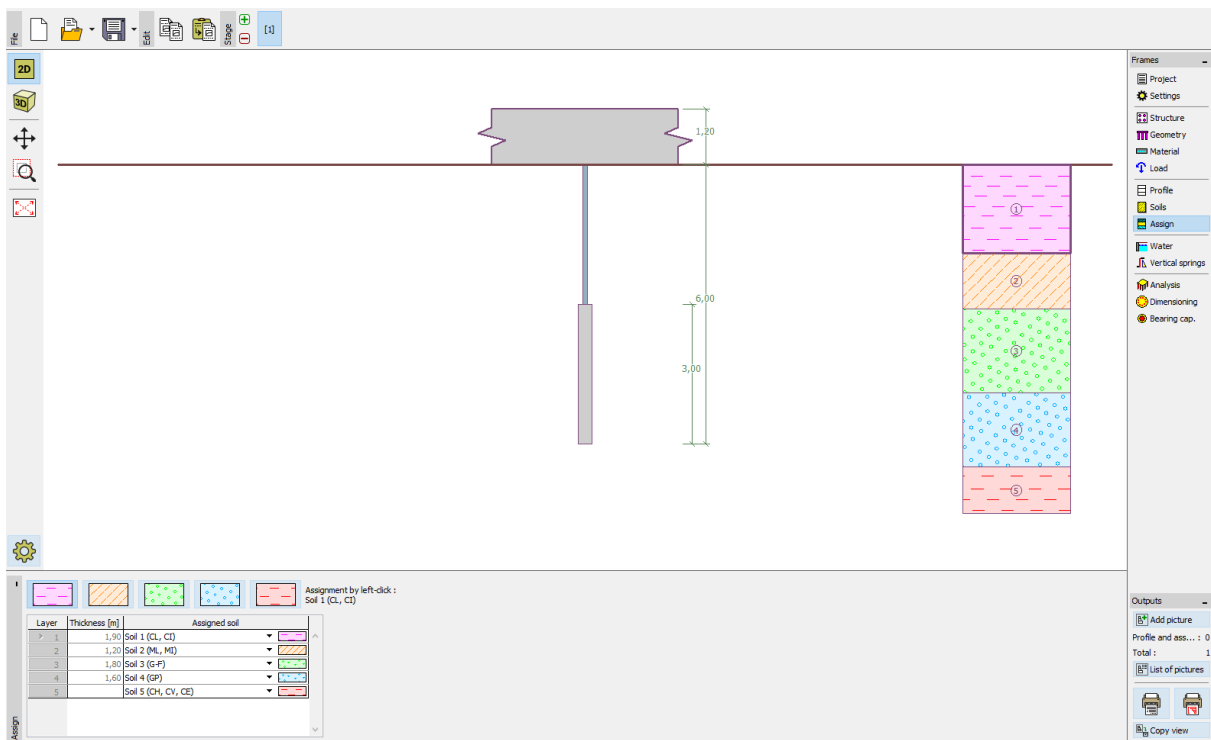
— Uplift pressure
Calc. mode of uplift :
Deformation modulus : $E_{def} =$ [MPa] 90 - 100
Saturated unit weight : $\gamma_{sat} =$ [kN/m³]

— Determining modulus of subsoil reaction
Coefficient : $k =$ [MN/m³]
Angle of dispersion : $\beta =$ [°]

Draw
Color :
Pattern category : GEO
Pattern : Gravel

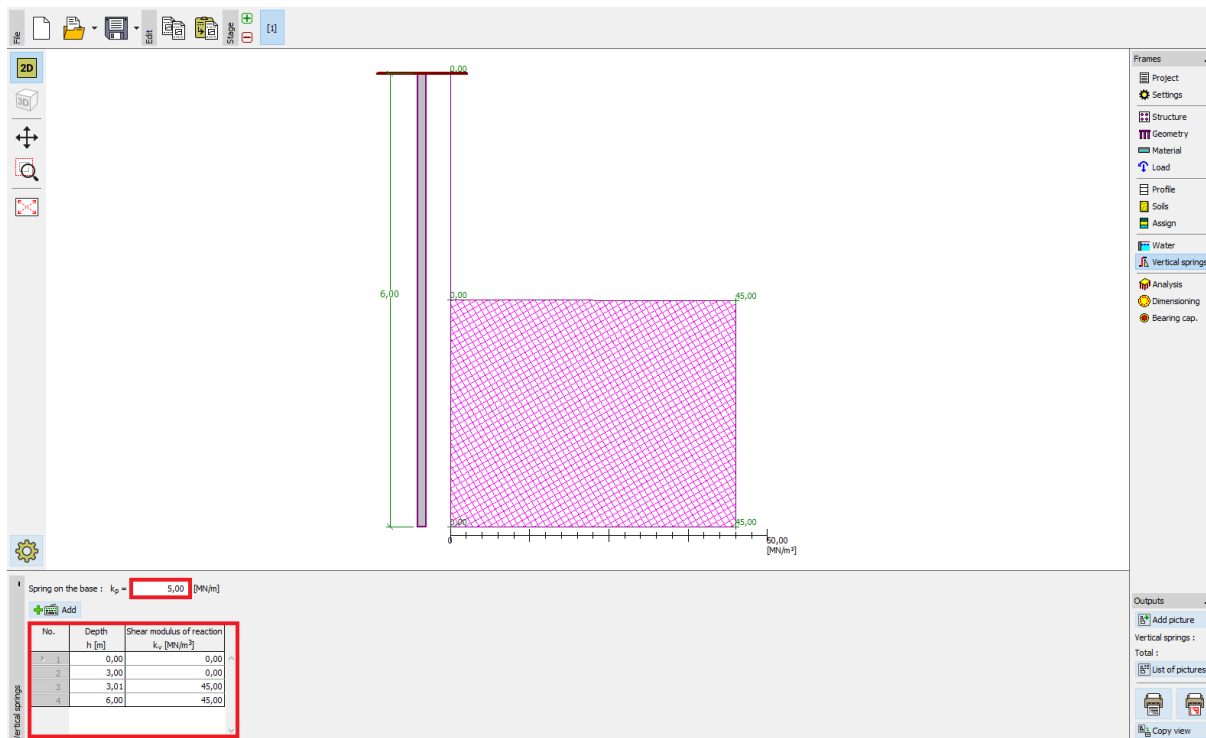
Classification
Classify
Clear
OK +
OK +
OK
Cancel

„Új talaj hozzáadása” párbeszédablak

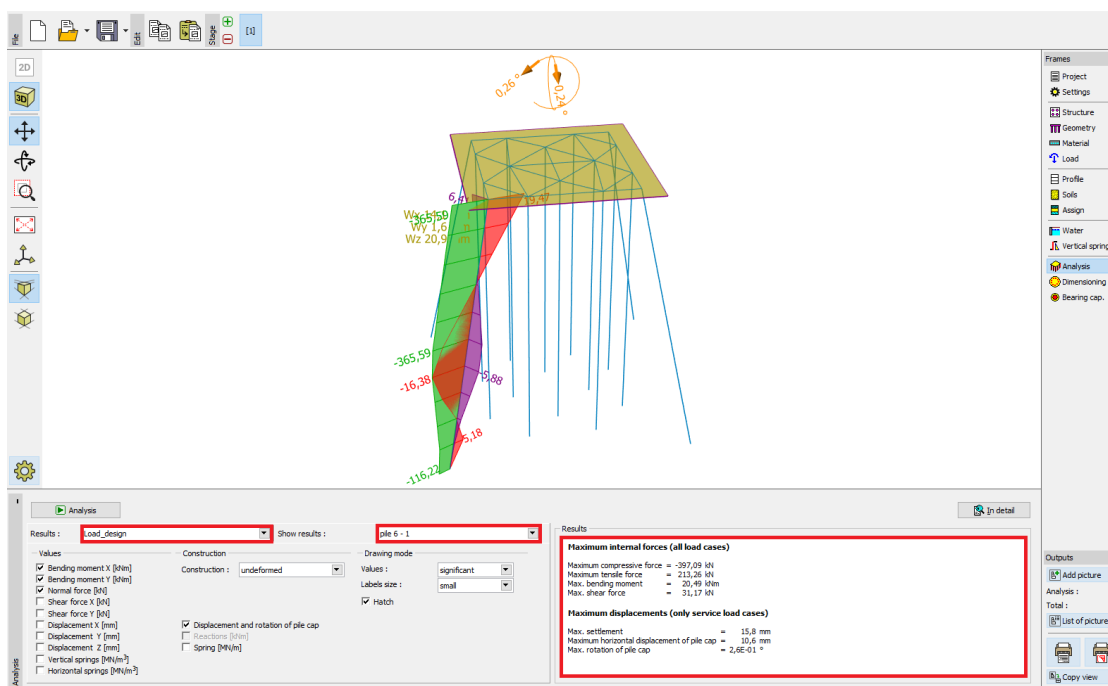
„Hozzárendel” menü

A „**Függőleges rugók**” menüben a mikrocölöp függőleges viselkedését modellezzük. A mikrocölöp terhei az injektált szakasz talpán és köpenye mentén adódnak át a talajra.

„Függőleges rugók” menü

A „Számítás” menüben hajtjuk végre a feladat számítását. Az eredményeket (igénybevételek, elmozdulások) a csoport egy mikrocölöpére vonatkozóan láthatjuk. Az ablak jobb oldalán a maximális igénybevételeket (összes teheresetből) és a maximális elmozdulásokat (csak üzemi teheresetektől) láthatjuk a teljes szerkezetre vonatkozóan. Az alábbi ábrán a 16. sz. mikrocölöp eredményeit láthatjuk.

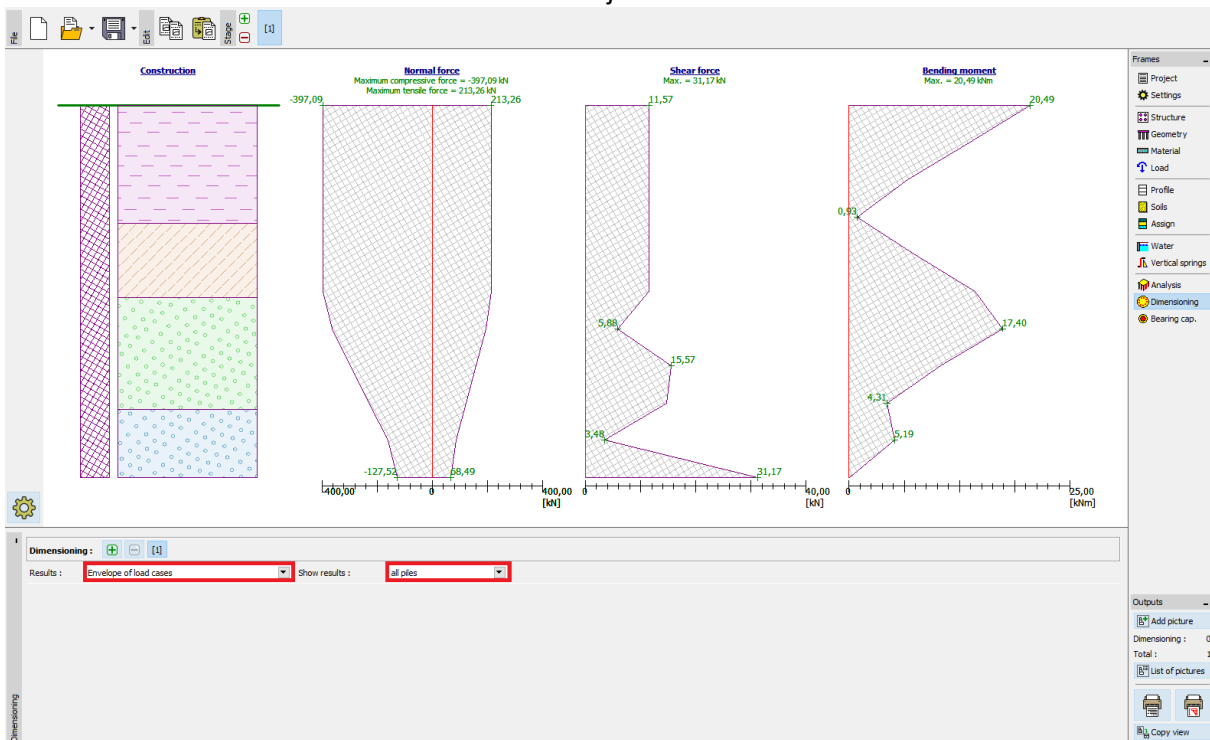

„Számítás” menü

A számítás eredményei a megadott beállításokkal (maximális elmozdulásra) a következők:

- Maximális süllyedés 15.8 mm
- Cölöpfej maximális vízszintes elmozdulása 10.6 mm
- Cölöpfej maximális elfordulása $2.6E - 01^\circ$

A „**Méretezés**” menüben láthatjuk az igénybevételeket a kiválasztott teheresetekből, vagy az összes tehereset burkolóábráit. Az eredmény akármelyik cölöpre megtekinthetjük. A eredő terhekből számított összes igénybevétel X és Y irányú komponense egyenlő. Az összes cölöp tehereseteire vonatkozó burkolóábrákat a következő ábra mutatja.

„Méretezés” menü

A mikrocölöp keresztmetszetének és injektált szakaszának ellenőrzéséhez meg kell nyitnunk a GEO5 – Mikrocölöp programot a „Teherbírás” menüre kattintva. Minden eddigi eredményt és adatot automatikusan importálunk a programba.

A mikrocölöp acél keresztmetszetének ellenőrzését a „Keresztmetszet ellenőrzése” menüben végezhetjük el. A program automatikusan számítja legnagyobb igénybevételnek kitett mikrocölöp eredményeit. A korróziót nem vesszük figyelembe, mivel esetünkben a mikrocölöp alapozás ideiglenes szerkezet.

Belső stabilitás ellenőrzése:

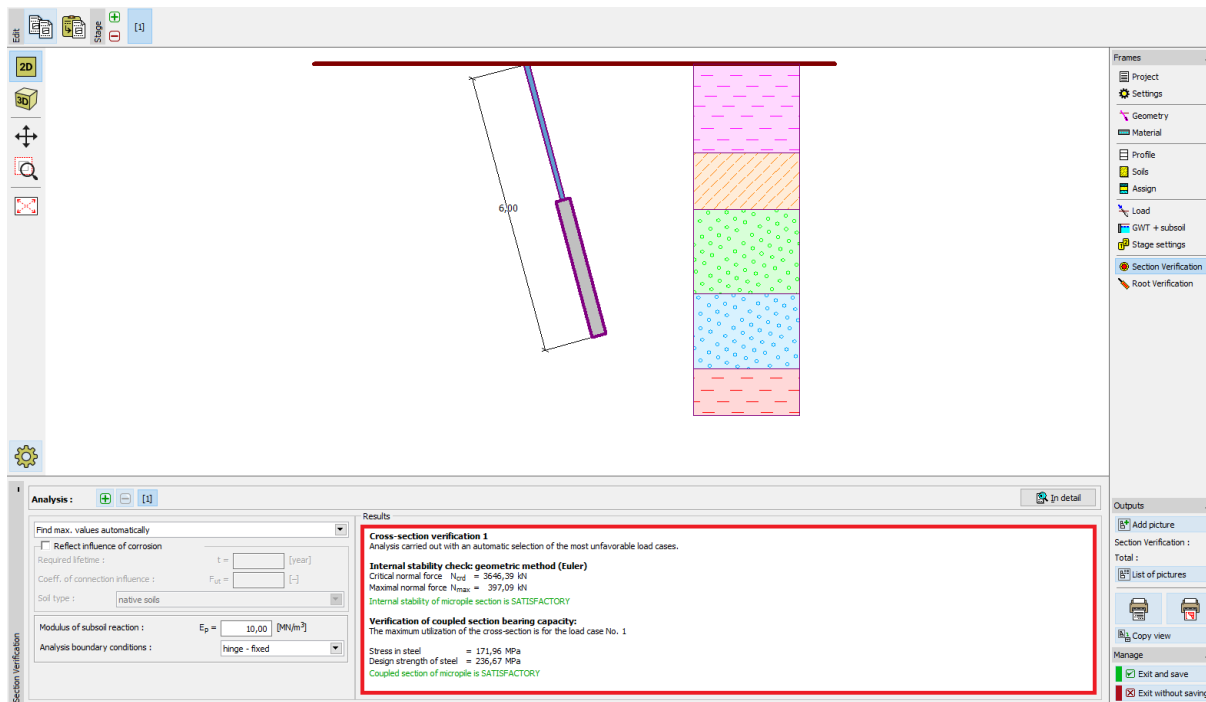
$$N_{crd} = 3646.39 \text{ kN} \geq N_{max} = 397.09 \text{ kN}$$

A mikrocölöp keresztmetszet belső stabilitása MEGFELEL

Vegyes keresztmetszet teherbírása:

$$f_{y,d} = 236.67 \text{ MPa} \geq \sigma_s = 171.96 \text{ MPa}$$

A vegyes keresztmetszet teherbírása MEGFELEL

„Keresztmetszet ellenőrzése” menü

Az injektált szakasz teherbírását az „Injektált szakasz ellenőrzése” menüben ellenőrizhetjük. Az ellenőrzést Lizzi elmélete szerint végezzük.

Megjegyzés: Az injektált szakasz ellenőrzésének számítási módszerét a „Beállítások” menüben a „Mikrocölöp” fülön változtathatjuk.

Nyomott mikrocölöp ellenőrzése:

$$R_s = 633.35 \text{ kN} \geq N_{\max} = 397.09 \text{ kN} \quad - \text{ Szár ellenállása}$$

$R_d = 422.23 \text{ kN} \geq N_{\max} = 397.09 \text{ kN}$ - Mikrocölöp injektált szakaszának teherbírása

A nyomott mikrocölöp teherbírása MEGFELEL

Húzott mikrocölöp ellenőrzése:

$$R_s = 633.35 \text{ kN} \geq N_{\max} = 213.26 \text{ kN} \quad - \text{ Szár ellenállása}$$

$R_d = 422.23 \text{ kN} \geq N_{\max} = 213.26 \text{ kN}$ - Mikrocölöp injektált szakaszának teherbírása

A húzott mikrocölöp teherbírása MEGFELEL

„Injektált szakasz teherbírása” menü

Az utolsó lépés az eredmények mentése a „Kilépés és mentés” gombbal, ahogy az előző ábrán mutatjuk.

Következtetés:

A fejtőmb maximális süllyedése, vízszintes elmozdulása és elfordulása a megengedhető értékeken belül vannak.

A TK 108/20 kialakítású EN10210-1: S355 acélminőségű mikrocölöp és annak injektált szakasza megfelel a EN 1997 – DA2 szerinti követelményeknek.